

je bil za ruške delavce eden najimenitnejših dni, kar smo jih doživeljali: Obiskala nas je namreč sama „sveta“ trojica, katere imena ima „Štajerc“ zapisano v črnih bukvah, to so namreč s pasjem bičem tepeni dr. Benkovič, potem „vodja vremenskih procesij“ poslanec Pišek in zagovornik farških kuharic dr. Leskovar. Sklicali so namreč čisto na tihem shod pod firmo „jugoslovenske strokovne zvezze.“ Vabili so nas delavce in delavke, na vsoprednu pa je bila točka: „Slovenski kmet.“ Kako se to strinjajo? Že rano jutrij smo videli noblih Hlebovko špancirati po ruškem glavnem trgu, da pridobi nekaj ljudi za shod. Ali je mogoče to storila iz nekdajne goreče ljubezni do gotovega stanu? Predsednik tega shoda je bil vsem časnikom dobro znani penzioniran, nikdar trezni kmet Luka Hleb iz Smolnika, ki je tudi predsednik te „delavske“ zvezze. Kaj imajo delavci od njega privakovati, je razvidno iz tega, da je moral dati kmetijo v najem, ker se ni našel več delavcev, ki bi mogel obstati pri njem. Na shod je prišlo tudi nekaj bab, katerih predsednica, frava Bratčeka, p. d. Dorftračen, je skrbela, da se nepoklicani niso vsedli preblizo „trojice“. Da bi pridobili delavce na svojo stran, so jim plačevali trije bohati smolniški kmetje vino in cigare. Tudi je bilo najetih nekaj mokrih ruških pobalnov, da bi nasprotnike vun metali. Ker pa smo ruški delavci pametnejši, se nismo vtikalni v nobeden prepri in smo zmerno pili in kadili za svoj denar. Naš namen ni, bralcem našega lista plitve govore teh rešiteljev delavstva ponavljati, saj ve vsak planinski pastir, da nam gospodje v državnem in deželnem zboru s svojimi obstrukcijami nič niso koristili in razen farških petoliznikov jih nič ne posluša. Njih govoriti ne povzročajo drugega, kakor obrekovanje, častikrajo, sovraštvo in prepri med farani. Shod se je vršil v gostilni zidarja Repoluskova, ki je kupil tisto s pomočjo svojega brata, ki je župnik pri Sv. Vidu. Ta župnik je, kakor je „Štajerc“ poročal, posekal vsako leto namesto 600 kron za 1000 kron smrek in s tem denarjem kupuje posestva v svoji rodni fari in pomaga delati zgago med nekdajnimi svojimi dobrotniki. Po nepotrebni si je brusil jezik na shodu Repoluskov zet Ivan Jug; ko bi tega pobalina srečal na potu berač, bi mu ponudil svoj naberačen kos kruha, in gori omenjena „Trojica“ se pusti od takšnega fantička na shodu predstavljanju. Največjo čast je vživel v obče nepoštovani sliker Bečela, ki je imel nalogo sprejeti in odsloviti „prečastite“ gospode poslance, ki so doživeli v Rušah blamažo, pa zaznani. Da bodo ti gospodje vedli, kakšen poštenjak je ta Bečela, povem to, da je moral radi umazanih dolgov dati svojo hišo zapisati na otroke. Znabiti mu je ta shod zopet pripomogel k novi oblike, ker tista, ki jo je dobil od katoliškega delavskega društva, je zdaj že raztrgana. Omenimo še to, da ne nosimo to človeče samo na jeziku, ampak tudi na hrbtni, če se naslonimo na steno, ktero je on namazal. S smehljajočim obrazom se je nazadnje tudi prispomil g. kapelan Ilc v spremstvu svojih poternih psov, kteri tudi ne manjkajo pri nobenem cerkvenem opravilu. Željo imamo mi, da bi se vi g. kapelan za nas uboge delavce tudi tako pobrigali, kakor za lepo ogrsko baronico. Delavci! K sklepnu vas opozarjam, ne dajte se premotiti od takih ljudi, ki se niso trohice storili za vas, ampak vas hočejo samo izkorisčevati za svoje črne namene.

Smarje pri Jelšah. Dne 9. maja t. l. pripeljal je ženin Anton Anderluh iz Strajn semkaj v Smarje svojo nevesto, h katerej bi se bil dobro prienil. Ko se je ženitna pogoda pri c. kr. notarju naročila, se podajo vsi v krčmo g. Detička. Tukaj še-le ta klerikalni ženin spozna svojo nevesto, da ni kaka tercijalka, da se obnaša kakor vsi boljši napredno misleči ljudje, da si upa, vsakemu v obraz pogledati ter mu primirni odgovor dati, česar pri zagriženih kle-

rikalcih ni opaziti. In zdaj se šele spomni, kaj pa če ona „Štajerc“ bere ter ji v pričo večih gostov očita, da se v njeni hiši „Štajerc“ bere. Ona mu pa mirno odgovori, da še one papirne zavite, ki iz štacuna blago prinese, prebere. Nato si on izposodi nek namisljeno laž, ter z pomočjo te ni hotel pogodbe skleniti, akoravno je že imel precej stroškov. Nevesta pa je sklenila, boljše samica ostati, kakor se v take krute klerikalne verige vkovati ter je koj ob enem svojo sestro na soposest vzela, zakar ji čestitamo Nevestam pa svetnjemo, naj ne jemljejo klerikalne ženine za svoje može, ker ti imajo veliko na svoji vesti in ravno zato se „Štajerc“ bojijo. Taki ljudje le same sebi visoko cenijo; ker nima nikake izobrazbe, smatra ženo za svojo sužnjo ter slepo orodje za svoj nagon. To nam kažejo mnogi izgledi. Takšen kakor je omenjeni ženin, misli, da je le edino „Štajerc“ brati, ob sredah, petkih in sobotah splohovo zabelo vživati, greh. Ker še pa naš prijubljeni „Štajerc“ ni prišel pod indeks ter ga še sv. katoliška cerkev ni prepovedala, je dovolila tudi „Štajerc“ brati brez greha.

SUKNA in modno blago za gospode in gospo
priporoča izvozna hiša 140
ZEFIRE
Prokop Skorkovsky in sin
v Humpolec na Češkem.
Vzorce na zahtevo franko. Zelo zmerne
cene. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gospodske oblike.

Novice.

Vera in klerikalizem. Mnogokrat že smo dokazali, da se našim klerikalcem ne gre za varstvo svete vere, marveč da izrabljajo vero le v politične, strankarske in osebne svoje namene. Z izrabljanjem vere hočejo široke sloje ljudstva vložiti. Vsled tega je vera v resnici v nevarnosti, pa ne od nas naprednjakov, marveč od politikov klerikalcev samih. V dunajskem listu „A. T.“ napisal je zdaj neki katoliški duhovnik: „Ako bi se med ljudstvom zopet udomčilo pravo krščanstvo, potem bi izginili tisti ljudje, ki zlorabljo vero v politične namene“ ... Prav ima ta duhovnik! Največji sovražnik vere je tisti, ki jo zlorablja v politične namene!

Ježuvitska pisma. Ko je cesar I. 1773 red

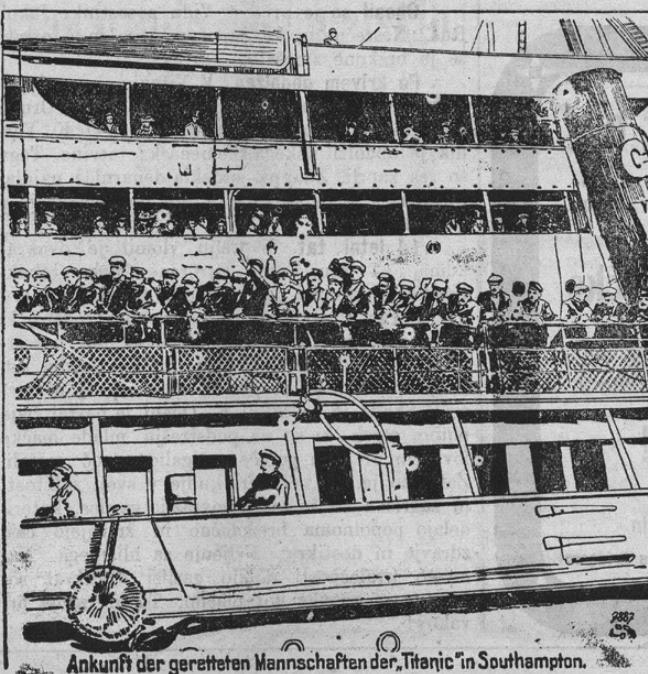
ježuvitov razpustil, oddalo se je njih knjige in pisma dunajski cesarski knjižnici; v tej cesarski knjižnici je še danes mnogo pisem, ki označijo življenje in „moralo“ med ježuvitskimi menihi. Za danes naj omenimo le par teh pisem. Češki provincial Waldhauser je pisal z dne 13. avgusta 1702: „V spalnicah ježuvitov se dela gostije; tajno pisanje se tam razširja.“ — Provincial Leop. Grimm je pisal z dne 13. junija 1746: „Dotične ježuvite, pri katerih se najdejo dečki v spalnicah, naj se strogo z določenimi kazni kaznuje . . .“ itd. Tudi se je seveda take umazane stvari zatajilo. Kaj pravijo klerikalci k temu? Ali so samo kmetje grešniki? Po našem mnenju se najdejo med duhovniki tudi taki s slabo vestjo. In zato se v političnem oziru ne pustimo od teh ljudi komandirati!

Iz Spodnje-Štajerskega.

„Straža“ je pričela v zadnjih številkah kar divjati in treba bode gospodom okoli tega najneumnejšega lista zopet enkrat ušesa naviti. „Straža“ se jezi, ker se prebivalci v mariborski okolici še vedno ne pustijo zapeljati na klerikalni led in ker so pri zadnjih volitvah v razne občine vkljub najhujši črni gonji, vkljub nesramnih kupcij z vero in nasiljem zmagali naši somišjeniki . . . Ej, gospodje okoli „Straže“, nikar ne kažite svoje jezice tako očitno, kajti drugače se vam ves svet smeji! Volitve so končale tako, kakor so volilci in davkoplăčevalci hoteli, ne pa tako, kakor so komandirali črni generali v Mariboru. In to je dobro! Kajti znamo je, da klerikalci vsak zavod in zastop, ki ga dobijo v svoje kremlje, zlorabljo in izrabljajo v svoje politične namene. Tako bi tudi denar davkoplăčevalcev proti ljudski volji izrabljali z golj za prvaško politično gonjo. Prebivalstvo v mariborski okolici to čuti in zato ne mara farške komande v občinskih odborih. Zdaj pa fabrikanti „Straže“ prokljinajo in psujejo, vobunijo in denuncirajo, lažijo in grozijo, da se vse kadi. Kako smešno je, ako tuli „Straža“ liki človeku, ki ima že delirium tremens, da živijo vsi stanovi v mestu od kmetov v okolicu. Res je, res, gospodje! Kmet je temelj državi. Kmet je gospodarsko zvezan s trgovcem in obrtnikom in drug živi od drugega. Ali tudi — farji živijo od kmeta! In farji ne vstvarjajo nobene produktivne vrednosti, temveč se le na eni strani mastijo od kmetovih žuljev, na drugi pa hočejo se vsiliti za politične jerobe kmeta. Tako stoji stvar! Kar se pa tiče denunciranja „Straže“, se to podlo lopovstvo samo ob sebi obsoja. Večjega lumpa na svetu ni, kakor je klerikalec, ki je vedno denuncijant. Fej! Sicer pa opozarjamо c. k. državno pravdništvo, da proglaša denuncijant pri „Straži“ proti posameznikom čisto

,Titanic.“

O velikanski morski nesreči največjega parnika „Titanic“ smo že podali natančna poročila in tudi mnogo slik smo že prinesli. Danes prinašamo zopet dopis „Iz Amerike“, ki se s to nesrečo, pri kateri je čez 1600 ljudi svoje življenje izgubilo, peča. Tukaj pa prinašamo še eno sliko. Ta današnja slika kaže del parnika „Carpathia“, ki je več sto mornarjev in potnikov „Titanica“ rešil. „Carpathia“ plove ravno v pristani. Na krovu vidimo množico rešenih mornarjev.

Ankunft der geretteten Mannschaften der „Titanic“ in Southampton.

povsod

Zahlevajte
Štajerca

KALODONT
Zobna krēma
Ustna voda 40

očitni bojkot, kar je po postavi prepovedano. Oblast naj napravi temu divjanju politične kajne konec, drugače si bodejo prizadeti ljudje sami pomagali. Tako daleč še nismo, kakor na Kranjskem, da bi vsak farški petoliznik smel postavate v blato teptati in da bi dr. Korošec, Verstovšek e compagnia bella vdomačili nekako „Schreckensherrschaft“ v mariborskem okraju!

Bikorejce v ptujskem okraju opozarjam, da se vrši letošnjo licenciranje plemenskih bikov v četrtek, dne 30. maja 1912 ob 8. uri zjutraj na mestnem sejmischen v Ptaju (premiranje 10. junija 1912). Bikorejci, udeležite se mnogobrojno in priženite bike na ogled!

Novo bolnišnico so hoteli usmiljeni bratje v Gradcu v Sv. Petru v Savinjski dolini uresničiti. To pa tržanom v Žalcu ni bilo prav in zato se je podala deputacija v Gradec in je prosila, da bi se bolnišnica v Žalcu zidala. Baje se ji je to tudi obljubilo.

Ime spremenila je občina Presično pri Brežicah. Vlada je namreč dovolila, da se imenuje občina odslej Presečno.

Pozor zidarji! Piše se nam: Nekateri ljudje sknšajo vedno zvabiti zidarje v Gradec, čeprav tam ni dela. Povzročijo celo, da graški zidarji dopisujejo svojim tovaršem-zidarjem na Spod. Štajerskem, češ, kako veliko dela je v Gradcu. Vsled tega se je podalo zopet precejšnje število zidarjev tja gor, a niso našli zaobljubljenega zaslужka. Pošiljali so jih od ene stavbe do druge, a zaman. Borni prihranki so šli za vsakdanje potrebe in potem so stali ubogi brez sredstev v tujini. Veliko jih je moralo peš zapustiti Gradec in to brez vinjarja v žepu. In kako se ubogemu delavcu dandanes na potovanju ob cesti godi, če je navezan na milosrčnost dobrih ljudi, si lahko vsakdo predstavlja. Zatorej, zilarji in stavbinski pomožni delavci, nikar se tem brezvestnim ljudem ne vsedite na lim. V Gradcu ni zaslужka, ker ni dela. Za vsakega Spodnjega-Štajerja bi bilo bolje, da si prisluži nekaj malega, a sigurnega doma pri poljedelstvu, kakor pa da brezuspešno zapravi po mestih svoje trdo prislužene prihranke. — Nekaj zidarjev in pomožnih delavcev, kateri so se žalibog vsedli na lim.

Zaprli so v Mariboru Mihi Šerci iz Ruš zaradi tatvine. Šerc bil je šele pred kratkim zaradi tatvine zaprt. — Istotako so zaprli Andreja Sobic in Friderika Kršlauko v Mariboru, ker sta kradla kokoši.

Kolo v vrednosti 200 K je bilo Fritzu Jarmer v Gaberjah pri Celju ukraden.

Policaja pretepel je v občini okolica Celje fabrični delavec Janez Lešnik. Oddali so ga sodnici.

V pisanosti je pri Celju zaspal kučija Miha Krempuš. Specemu je neznani tat uro in nekaj denarja ukradel. Ko mu je hotel tudi prstan iz roke potegniti, se je Krempuš zdobil in tat je zbežal.

Lepi gasilci! V Ivanjkovcih imajo požarno brambo, ki je seveda strogo „slovenska.“ Preteklo nedeljo priredila je ta požarna bramba v Petovarjevi krčmi nekako veselico s tombolo.

Najprve so pili in potem so se pričeli pretepati. Kmalu se je zabilskal tudi nož. Viničar Nace Ivančič iz Veličane je sunil z nožem kovač Antonia Kemenič, tako da je ta hitro umrl. Tako so se „zabavalii“ gasilci. V istem času pa je nastal v bližnjih Žerovincih požar; medtem ko so gasilci popivali, pogorelo je tam troje poslopij . . . Lepe razmere!

Svinjar. V Celju so zaprli Andreja Nerdov iz Št. Janža na vinski gori, ker se je v neko kobilu „zaljubil.“

Z nožem sunil je v pisanosti blapec Kotnik v Mariboru delavca Vesiaka in ga hudo ranil. Enega so dali v bolnišnico, drugačega pa v zapor.

Zaprli so v Mariboru pekovskega učenca Rudolfa Lechner, ker je svojega gospodarja za 500 K ogoljnfal.

Dezertiral je iz Varaždina „cugsfirer“ Jožef Medar. Preje je ukradel 3000 K denarja. V Mariboru se je v nekem hotelu prebolekel in je potem naprej pobegnil.

V žago prišel je v sv. Duhu-Loče delavec Rančan. Ranjen je jako težko na roki.

Pazite na deco! Dveletna hčerkica posestnika Vrečko v Lastinjavasi pri sv. Martinu padla je v domači vodnjak in je v njem utonila.

Požar. Pri posestniku Mastnaku v Račici pri Laškem je poporelo gospodarsko poslopje s hlevom, orodjem in krmo. Komaj da so hošči resili. Škoda znaša več tisoč kron, zavarovalnica pa je prav majhna. Doslej se še ne ve, kako je ogenj nastal.

Očeta pretepel in precej hudo ranil je delavec Sanjkar v Gaberjih. Suroveža so sodniji naznani.

Hrvatski roparji. Pri posestniku Drugoviču v Črni in Gergoviču v Zakotu pri Brežicah prišli so ponoči trije z revolverji oboroženi možje. Rekli so, da bodejo streljali, ako kdo na pomoč kliče. Potem so oropali posestnikom mnogo oblike in perila ter 800 K gotovega denarja. Mirno so potem čez hrvatsko mejo zbežali. Prebivalci so hudo razburjeni, ker se taki napadi hrvatskih roparjev na meji vedno zopet ponavljajo.

Slepar. Čevljarski pomočnik Janez Cvetko v Trbovljah osleparil je svojega gospodarja Matijo Šošteriča za mnogo denarja in je potem pogubljen.

Vojška nesreča. Piše se nam iz Pole: Dne 10. maja so streljali trdnjavski topničarji z velikimi topovi; pri tem je padla granata po ne-previdnosti nekega topničarja rezervnemu topničarju Antonu Štiftarju in mu zmrščala tri prste na desni nogi; dotični je doma blizu Celja.

Smrtna nesreča. Kučijažu Francu Salamon v Mariboru so se splašili konji. Revež je padel tako nesrečno iz voza, da se je glavo razbil in je bil takoj mrtev.

Nevaren je Avgust Turnšek v Prekopu. Vsled njegove surovosti prepovedala mu je mati hišo. A surovež je prišel z ednakovrednim prijateljem Marinšek tja in hotel vdreti v hišo. Streljal je tudi, njegov prijatelj pa je z nožem grozil. Oba sta pod kjučem.

Obesil se je pri Sv. Vidu posestnik Jakob Rus. Nesrečnežu, ki zapušča ženo in 5 otrok, se je bržkone zmešalo.

Po krivem obdolžen. V Vitanju je spal posestnik Miha Vernik v Teppejievem hlevu. Drugo jutro mu je manjkalna denarnica z 441 K. Vernik je obdolžil nekega Slemenšeka tatvine. Tega so res zaprli. Zdaj pa je dekla denarnico najdla. Slemenšek sedel je torej 4 dni po nedolžnem v zaporu.

14 letni tat. V Celju vломil je dvakrat komaj 14 letni Ferdo Größer v neko tobak-trafiko in ukradel precej kadila ter drobiža.

Požar. V Hajdinu je nastal zopet ogenj, ki je vpepelil gospodarsko poslopje in hlev posestnika Strafella, mnogo žitja, krme, orodja itd. Ptujski gasilci so preprečili, da se ogenj ni razširil. Škoda je za 2000 K. Ogenj je nastal baje potom otrok, ki so na podstrešju mlade mačke lovili in pri tem goreče užgalice proč metalni. Žalostno je, da nekateri ljudje v svoji zabitosti in zagriženosti še vedno sovražijo gasilce, kateri delajo popolnoma brezplačno in žrtvujejo čas, zdravje in dostikrat življenje za bližnjega. Namesto hvaležnosti dobijo gasilci dostikrat sovravščino in psovke kot plačilo. To je vzgoja prvakov!

Vbogi otroci! 6 letna posestnikova hčirka Marija Koznič v Lobi pri Sevnici si jena o kos lesa v oko. Bržkone je oku izgubljeno. Kolesar Jager povozil je na cesti Teharjetni 10 letno deklico Marijo Zupanc in jo je stari ranil.

Pred celjsko poroto se bode vršili načrti od 23. do 25. maja zanimivi politični partite. Toženi so ljubljanski klerikalni voditelji s volilne goljufije. Dne 20. t. m. pa se bo živila zanimiva razprava proti hrvatskemu Dušanu Štefanovič.

Iz Koroškega.

Korošci! Razširjajte „Štajerca“, ki je ot list v slovenskem jeziku, kateri se v vsazbore za ljudske pravice. V vsaki hiši je „Štajerc!“

Logaves (Augsdorf). Piše se nam: Čudno nastopa oblast pri podelitevi gostiln koncesij, zato imamo pri nas prav doberne. Naše občinsko predstojništvo sam znava, da je Logaves revna; in vendar tu takoj štiri gostiln, ko bi ena zadostovala. Okrajno glavarstvo v Celovcu smatralo dobro, da je pred par leti dalo zagriženem činskemu šribarju iz Scheiflinga koncesijo, prav leži njegovo posestvo le 50 korakov, ki sta staroznane gostilne „Reidenwirt“ v polna okraju Beljaku. Vsakdo, kdor pozna Logaves, bo potrdil, da vsled mnogih gostiln moškega prebivalstva več ne živi. Zato pa tu takoj babje in farško gospodarstvo. Ker Theuerschu svojo gostilno h g. Krameru (zidana hiša) preložiti in je dotedna proš občinskemu zastopu v Logavesi predložen je bat, da bode obisk gostilen (bab, krančnošolec, fajmošter) še večji. Oddaljenost od gostilne od druge je sledenča: Od Theuerschu h novo projektirani „Kramer“ 200 korakov; od tu takoj do staroznane gostilne „Zwittig“ 70 korakov, dalje do staroznane dobre gostilne „Reiden“ 300 korakov, od tu takoj do „Slajherja“ 500 korakov in končno do gostilne „Srien“ 400 korakov. Radovedni smo torek, kaj bode ob prenašanju gostilniških koncesij rekla?

Schwarzenbach. (Klerikalna surovina) Šejo nam: Dne 4. maja zvečer so se v cerkvi molile litanije. Prišel je tudi eden mož v cerkev. Bil je nekoliko vinjen in spal v cerkvi. Mežnar ni zapazil spečega in je vrata zaklenil. Potem je ta mož cel prebil v cerkv. Zjutraj pride mežnar juževit, zapazi tistega možaka, ga zgrabi in vrže čez cerkveni prag na prost. Potem se suval in ga tudi na glavi poškodoval. Ima že vso zadevo orožništvo v rokah. Misla bo sodnja tega vročekrvnega mežnarja učila, da ne sme on sam kaznovati ljudi, brž, da se je mežnar na tem možuči mati, si je mislil: ako škofa ne bo, kar jaz „firmal.“ Pa malo premočna je birma!

Čaščenje. Občinski odbor v Djekšah noval je gg. državnega poslanca Jos. Nagel deželnega vladinega svetnika Fr. Mayrhofer in župana M. Ladinig z ozirom na zasluge za častne občane. Čestitamo!

Obesil se je v Celovcu čevljarski Francky. Bil je hudo pijači udan.

Požar. V Sv. Mohorju je nastal pri posniku Scharschön ogenj, ki je hišo in gospodarsko poslopje vpepelil. Gasilci so s pridom ogenj omejili, tako da je bila velika varnost za sosedne hiše odstranjena.

Dezertiral je iz Celovca infanterist Simeon Sinkovec. Preje je izvršil neko tatvino. **Ustrelil** se je v gozd pri Celovcu monter Aleksander Meszaros. Vzrok ni znaten. **V Dravo skočil** je v Beljaku Aloiz Birtič. Nesrečneža ni bilo mogoče spasti. Birtič je že dalje časa pravil, da si bo deljenje vzel.

Obesil se je v Celovcu iz neznanega tobačni delavec Johan Lüfter. Ko so ga vbetil je že mrtev.

Zaprli so v sv. Andreju tata in vlogrenig, znanega pod imenom „Dragonec“. Lopov ima mnogo na vesti.

Drevo ubilo je v Pusiritzu 3½ letnegje gledbera Bierbaumer. Deček je gledal, ko ga

Zahtevajte

pri Vašem trgovcu ne samo „kocke za govejo juho“ nego izrecno

MAGGI JEVE kocke á 5 h

kajti te so najboljše!

samo prave z imenom MAGGI in varstveno znamko zvezdo s križcem

